

Primària

Llengua 5

Programació

Unitat 12

1. Presentació de la unitat
2. Objectius didàctics
3. Continguts de la unitat/Criteris d'avaluació/Estàndards d'aprenentatge avaluable
4. Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*)
5. Competències: descriptors i assoliments
6. Tasques
7. Estratègies metodològiques
8. Recursos
9. Ferramentes d'avaluació
10. Mesures per a la inclusió i l'atenció a la diversitat
11. Autoavaluació del professorat

1. PRESENTACIÓ DE LA UNITAT

Títol

Oficis

Descripció de la unitat

Els textos poètics inicials ens serviran de suport per a presentar alguns dels continguts que treballarem al llarg de la unitat i iniciar l'anàlisi d'un altre gènere literari: la poesia.

En l'apartat de Vocabulari classificarem paraules que pertanyen a diversos camps semàntics i identificarem els camps semàntics oberts i els tancats.

Acabem l'anàlisi formal del verb analitzant els tipus de formes verbals (simples, compostes i perifràstiques), la veu passiva i el mode.

Presentarem la norma ortogràfica per a representar el fonema palatal africad sord amb la grafia *x* i amb els dígrafs *tx* i *ig*; també observarem que la *x* pot representar uns altres sons.

En l'apartat de Literatura, que en aquesta unitat avancem als d'expressió, analitzarem els dos recursos bàsics dels textos poètics: la rima i el ritme. Aplicarem aquests recursos a poemes que redactarem d'una manera pautaada i que recitarem, per tal de comprovar-ne la melodia.

En la Tasca final reprendrem el tema dels poemes inicials i reflexionarem sobre els oficis que els agradaria fer quan siguem persones adultes.

Temporització:

Abril

2. OBJECTIUS DIDÀCTICS

- Desenvolupar les quatre habilitats lingüístiques bàsiques: llegir, escriure, parlar i escoltar.
- Classificar paraules segons camps semàntics.
- Conjuguar verbs en qualsevol temps, mode i veu.
- Usar correctament la grafia *x* i els dígrafs *tx* i *ig*.
- Analitzar la rima i el ritme de poemes donats.

3. CONTINGUTS DE LA UNITAT - CRITERIS D'AVUACIÓ - ESTÀNDARDS D'APRENENTATGE AVALUABLES

Continguts	Criteris d'avaluació	Estàndards d'aprenentatge avaluables
<ul style="list-style-type: none"> • Lectura i comprensió d'un text poètic amb l'entonació, la pronúncia i el ritme adequat. • Observació de l'estructura en versos del text poètic. • Relació de les paraules d'un mateix camp semàntic. • Diferenciació entre camps semàntics oberts i tancats. • Identificació de formes verbals simples, compostes i perifràstiques. • Formació de formes verbals en veu passiva. • Diferenciació del mode indicatiu, subjuntiu i imperatiu de formes verbals presentades. • Representació gràfica correcta del so palatal africad sord amb <i>x</i>, <i>tx</i> i <i>ig</i>. • Identificació dels sons que pot representar la grafia <i>x</i>. • Lectura correcta de paraules amb <i>x</i>. • Identificació de la rima d'un poema. • Localització del ritme en un poema. • Compleció d'un poema amb paraules 	1. Llegir amb fluïdesa i entonació adequades el text poètic presentat.	1.1. Llig els poemes i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.
	2. Fer una lectura comprensiva dels poemes presentats.	2.1. Relaciona el contingut dels poemes amb vivències personals. 2.2. Analitza el contingut i la forma dels poemes en les activitats de comprensió.
	3. Identificar les paraules d'un camp semàntic.	3.1. Relaciona les paraules que formen un camp semàntic. 3.2. Diferencia entre camps semàntics oberts i tancats.
	4. Identificar les formes, les veus i els modes verbals.	4.1. Coneix i usa correctament les formes verbals simples, compostes i perifràstiques. 4.2. Forma la veu passiva de verbs donats. 4.3. Coneix i usa correctament les formes verbals en mode indicatiu, subjuntiu i imperatiu.
	5. Identificar els sons que pot representar la <i>x</i> i aplicar la norma ortogràfica que regula l'ús de <i>x</i> , <i>tx</i> i <i>ig</i> .	5.1. Aplica correctament la norma ortogràfica que regula l'ús de <i>x</i> , <i>tx</i> i <i>ig</i> . 5.2. Diferencia els diversos sons que pot representar la <i>x</i> .
	6. Conèixer, entendre i valorar els recursos literaris dels textos poètics: la rima i el ritme.	6.1. Identifica la rima de poemes donats. 6.2. Analitza el ritme de poemes donats.
	7. Redactar poemes.	7.1. Inventa un poema d'una manera pautaada.
	8. Recitar poemes.	8.1. Recita poemes.

<p>que rimen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recitació de poemes amb suports rítmics. • Reflexió sobre els oficis de les persones adultes. • Reflexió i avaluació sobre el procés d'aprenentatge propi. • Interés per millorar el treball propi. • Respecte pel treball dels companys i les companyes. 	<p>9. Reflexionar sobre l'ocupació que voldria fer quan siga gran.</p>	<p>9.1. Reflexiona sobre l'ocupació que voldria fer quan siga gran.</p>
	<p>10. Fomentar l'autoavaluació i la reflexió en el procés d'aprenentatge propi.</p>	<p>10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.</p>

4. SELECCIÓ D'EVIDÈNCIES PER AL DOSSIER D'APRENTATGE (*portfolio*)

Els estàndards d'aprenentatge mostren el grau d'assoliment dels criteris d'avaluació des de la mateixa descripció i concreció del criteri. Per a facilitar el seguiment del desenvolupament de cada estàndard buscarem evidències de l'alumnat que en mostren l'evolució en cada un d'aquests.

En l'annex d'avaluació es proposa un dossier d'aprenentatge d'evidències per als estàndards d'aprenentatge. El quadre següent suggerix una selecció d'algunes d'aquestes possibles evidències. El professorat podrà substituir-les per d'altres que considere més rellevants per al desenvolupament del seu grup.

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF)

Estàndards d'aprenentatge avaluables	Selecció d'evidències per al dossier d'aprenentatge
1.1. Llig els poemes i la resta de textos de la unitat amb una pronúncia, una entonació i un ritme adequats.	<ul style="list-style-type: none"> • Proposta de textos del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
2.1. Relaciona el contingut dels poemes amb vivències personals.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
2.2. Analitza el contingut i la forma dels poemes en les activitats de comprensió.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta de comprensió lectora de la PD.
3.1. Relaciona les paraules que formen un camp semàntic.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
3.2. Diferencia entre camps semàntics oberts i tancats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
4.1. Coneix i usa correctament les formes verbals simples, compostes i perifràstiques.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.2. Forma la veu passiva de verbs donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
4.3. Coneix i usa correctament les formes verbals en mode indicatiu, subjuntiu i imperatiu.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç dels RF.

5.1. Aplica correctament la norma ortogràfica que regula l'ús de <i>x</i> , <i>tx</i> i <i>ig</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Fitxa de reforç i fitxa d'ampliació dels RF.
5.2. Diferencia els diversos sons que pot representar la <i>x</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Fitxa d'ampliació dels RF.
6.1. Identifica la rima de poemes donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
6.2. Analitza el ritme de poemes donats.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA.
7.1. Inventar un poema d'una manera pautada.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Selecció d'activitats del QA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
8.1. Recita poemes.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.
9.1. Reflexiona sobre l'ocupació que voldria fer quan siga gran.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del LA. • Activitats de reforç i d'ampliació de la PD.
10.1. Realitza l'autoavaluació i reflexiona sobre el procés d'aprenentatge propi.	<ul style="list-style-type: none"> • Selecció d'activitats del Repàs de la unitat del LA. • Diances i rúbriques de l'annex d'avaluació. • Proposta d'aprenentatge cooperatiu de la PD.

5. COMPETÈNCIES: DESCRIPTORS I ACOMPLIMENTS

Competència	Descriptor	Acompliment
<i>Comunicació lingüística.</i>	Comprendre el sentit dels textos escrits.	Llig, comprén i valora els textos presentats.
	Usar el coneixement de les estructures lingüístiques i de les normes ortogràfiques i gramaticals a l'hora d'elaborar textos escrits.	Reconeix el valor de la llengua com a eina de comunicació i com a objecte d'observació i anàlisi. Coneix, respecta i valora les normes ortogràfiques que regulen l'ús de <i>x</i> , <i>tx</i> i <i>ig</i> . Forma camps semàntics correctament. Usa correctament formes i modes verbals i al veu passiva.
	Elaborar textos de diferents tipus de manera creativa i amb sentit literari.	Redacta poemes a partir de models.
	Fer ús d'elements de comunicació no verbal o de diferents registres en les diverses situacions comunicatives que es puguin donar.	Juga amb el ritme i la rima dels poemes i diversos codis sonors.
	<i>Pla lector:</i> Divertir-se amb la lectura.	Valora la lectura com a font d'entreteniment i plaer.
<i>Competència matemàtica competències bàsiques en ciència i tecnologia.</i>	Manejar el llenguatge matemàtic amb precisió en qualsevol context.	Classifica paraules segons diversos criteris.
	Realitzar argumentacions en qualsevol context amb esquemes lògics i matemàtics.	Explica els passos que li convé fer per a arribar a fer l'ofici que li agrada.
<i>Competència digital.</i>	Fer servir fonts diverses per a la recerca d'informació.	Utilitza diccionaris digitals. Consulta pàgines web relacionades amb la tasca de la unitat.
	Manejar eines digitals per a la construcció de coneixement.	Usa els recursos digitals associats a la unitat.
<i>Aprendre a aprendre.</i>	Aplicar estratègies per a la millora del pensament creatiu, crític, emocional, interdependent...	És constant en el treball. Aplica els continguts apresos en les produccions orals i escrites.

	Gestionar els recursos i les motivacions personals en favor de l'aprenentatge.	Manifesta preferències sobre l'ofici que desenvoluparà en el futur i reflexiona sobre com aconseguir-ho
	<i>Intel·ligències múltiples:</i> Desenvolupar les diferents intel·ligències múltiples.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. Para atenció a aprendre i a memoritzar conceptes. Desenvolupa la intel·ligència musical amb l'ajuda dels esquemes rítmics dels poemes treballats.
<i>Competències socials i cíviques.</i>	Conèixer i aplicar els drets i els deures de la convivència ciutadana en el context de l'escola.	Reflexiona sobre la necessitat i la importància de qualsevol ofici o ocupació.
	<i>Educació en valors:</i> Aprendre a comportar-se des del coneixement dels diferents valors.	Respecta els moments de conversa i reflexió entre els companys en situacions comunicatives a l'aula.
<i>Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.</i>	Mostrar iniciativa personal per iniciar o promoure accions noves.	Reflexiona i participa en el procés d'aprenentatge. S'interessa per acabar i presentar el treball d'una forma acurada. Mostra una actitud participativa, aportant idees i opinions, en les activitats proposades.
	Configurar una visió de futur realista i ambiciosa.	Reflexiona sobre l'ofici que li agradaria desenvolupar quan siga adult.
<i>Consciència i expressions culturals.</i>	Mostrar respecte per les obres més importants del patrimoni cultural a nivell mundial.	Valora positivament la lectura de textos poètics.
	Apreciar la bellesa de les expressions artístiques i dels fets quotidians.	Desenvolupa la imaginació i la creativitat a través de la lectura i la creació de poemes.

6. TASQUES

Libre de l'alumnat (LA) / Quadern de l'alumnat (QA) / Proposta didàctica (PD) / Recursos fotocopiables (RF) / Llibre digital (LD)

Tasca 1: Llegim i comprenem la lectura

- Seguim els suggeriments metodològics de la PD per a la realització i la valoració de la lectura.
- Recitem en gran grup els poemes en el LA per a entendre la finalitat d'aquests textos: la creació de bellesa i harmonia per mitjà de la paraula.
- Responem les activitats sobre la lectura del LA, de la PD i fem el treball cooperatiu de la PD.
- Realitzem les activitats proposades en el LD.
- Completem amb la comprensió lectora complementària dels RF i la del QA.

Tasca 2: Els camps semàntics

- Introduïm el concepte de camp semàntic, obert i tancat, amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 3: El verb (2): formes verbals, veu passiva i mode

- Introduïm els conceptes referits a les formes verbals amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.

Tasca 4: Paraules amb *x*, *tx* i *ig*. Els sons de la *x*

- Introduïm les normes ortogràfiques referides a aquestes grafies i dígrafs amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en les galetes del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem les activitats de la PD, del QA i les fitxes de reforç i d'ampliació dels RF.
- Completem amb la col·lecció «Quaderns d'ortografia» i els dictats complementaris dels RF.

Tasca 5: La rima i el ritme

- Introduïm els conceptes literaris treballats amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Completem amb les activitats del QA.

Tasca 6: Escrivim poemes

- Introduïm els conceptes treballats amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem la tasca pràctica a desenvolupar en el LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.

- Completem amb les activitats del QA.

Tasca 7: Recitem poemes

- Introduïm els conceptes amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Presentem els conceptes de la tasca en la galeta del LA.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Fem el treball cooperatiu de la PD.
- Completem amb la comprensió oral dels RF.

Tasca 8: Tasca final: oficis

- Realitzem la tasca competencial de la unitat del LA amb el suport dels suggeriments metodològics de la PD.
- Fem els exercicis del LA i del LD.
- Reflexionem sobre els passos que hauria de dur a terme cada alumne o alumna per a aconseguir l'ofici o ocupació que més li agrada a partir de les activitats del LA.

Tasca 9: Repàs de la unitat

- Introduïm el repàs dels continguts apresos amb els suggeriments metodològics de la PD.
- Fem el treball cooperatiu proposat en la PD per a resumir els continguts de la unitat.
- Fem les activitats de repàs de la unitat del LA i del LD. Amb l'alumnat corresponent, també fem l'Avance.
- Ampliem el treball de repàs amb les activitats del QA, si no l'hem fet servir abans.
- Recopilem les activitats per al dossier d'aprenentatge (*portfolio*) de l'alumnat.
- Reflexionem sobre el procés d'aprenentatge amb les rúbriques i les dianes de l'annex d'avaluació.

7. ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES

En el desenvolupament de les tasques es fan servir diverses estratègies metodològiques:

- Treball reflexiu individual en el desenvolupament de les activitats individuals.
- Fixació de rutines per a facilitar i millorar el treball de l'alumnat.
- Realització de treballs en grup i individuals.
- Treball en grup cooperatiu: agrupar l'alumnat en grups de 3 o 4 i usar les estructures d'aprenentatge cooperatiu suggerides en la PD del professorat per a treballar els principis de definició de l'objectiu grupal, d'interdependència positiva i d'interacció cara a cara.
- Posada en comú en gran grup després del treball individual o grupal.
- Reforç de l'atenció als altres i a les seues opinions.
- Respecte de les normes bàsiques de la comunicació.
- Cercles d'aprenentatge.
- Exposició del professorat.

8. RECURSOS

Aquests materials de suport poden reforçar i ampliar l'estudi dels continguts d'aquesta unitat:

- Els quaderns d'activitats, complementaris al llibre de l'alumnat.
- Els quaderns 9 i 10 de la col·lecció «Quaderns d'ortografia».
- Les activitats d'ampliació i de reforç incloses en la proposta didàctica.
- Els recursos fotocopiabls de la proposta didàctica: activitats de reforç i d'ampliació, prova d'avaluació per a la unitat, un treball de comprensió lectora sobre un text expositiu, una fitxa per a millorar la comprensió oral i dos dictats més per a reforçar els continguts ortogràfics de la unitat.

Altres materials

- *Diccionari valencià. Primària. Ed. Vox.*
- Bingo ortogràfic.
- Recull de poemes del LA.
- Mural de regles ortogràfiques.
- Mural de les conjugacions verbals.

Recursos digitals

- El CD d'àudio que acompanya el llibre de l'alumnat amb l'enregistrament de les lectures, els dictats i altres activitats amb suport auditiu.
- El llibre digital que permetrà fomentar l'ús de les TIC a l'aula emprant els recursos digitals que s'hi inclouen:
 - Enregistrament i recursos per a treballar la lectura inicial.
 - Dos enregistraments de cada dictat proposat en el llibre de text, un llegit a velocitat normal i un altre llegit més lentament per a usar-lo en el moment del dictat.
 - La icona d'un altaveu indica que hi ha enregistraments per a activitats que necessiten un suport auditiu en ortografia.
 - Activitats interactives sobre els camps semàntics, les formes verbals i l'ús de *x*, *tx* i *ig*.
- Diccionaris digitals.
- Arran dels continguts de la tasca podem visitar webs sobre la formació que cal per a aconseguir un ofici determinat. Arran dels continguts literaris, visitarem webs amb reculls de poemes per a infants.

9. FERRAMENTES D'AVALUACIÓ

- Registre d'avaluació (en l'annex d'avaluació).
- Prova d'avaluació de la unitat (en els recursos fotocopiabls).
- Uns altres recursos: rúbrica, diana, etc. (en l'annex d'avaluació).

10. MESURES PER A LA INCLUSIÓ I L'ATENCIÓ A LA DIVERSITAT

- Quines dificultats i potencialitats preveig en el grup durant el desenvolupament de la unitat?
- Com minimitzaré les dificultats?
- Quines necessitats individuals preveig en el desenvolupament de la unitat?
- Quins recursos i estratègies faré servir per a atendre les necessitats individuals?

11. AUTOAVALUACIÓ DEL PROFESSORAT

- Quin percentatge d'alumnes han assolit els objectius d'aprenentatge de la unitat?
- Què és el que millor ha funcionat en aquesta unitat?
- Què canviaria en el desenvolupament de la unitat el pròxim curs? Per què?